

**Chambre
des Représentants**

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

19 OCTOBRE 1949.

19 OCTOBER 1949.

PROPOSITION DE LOI

complétant l'article 1e des lois coordonnées
sur les sociétés commerciales.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La société commerciale, qui constitue une individualité juridique distincte de celle des associés, a un domicile appelé siège social.

Mais, tandis que pour les particuliers, la loi dispose que le domicile de tout *Français*, quant à l'exercice de ses droits civils, est au lieu où il a son principal établissement (code civil, art. 102), liberté est laissée aux sociétés de placer leur siège social où bon leur semble.

Cette faculté n'avait guère engendré d'abus jusqu'il y a quelques années. Mais, les progrès de la centralisation politique et économique ont amené nombre d'entreprises constituées sous forme de sociétés, à fixer leur siège social à Bruxelles, cependant que le siège vrai de l'entreprise, les usines, fabriques, exploitations, bureaux, se trouvent en province.

Cette translation n'est pas sans inconvénients. Elle contribue à anémier la province et à réservrer aux Bruxellois les emplois attachés au siège social de l'entreprise.

De même que l'apaisement des dissensions, généralement superficielles d'ailleurs, entre Flamands et Wallons ou entre provinciaux et Bruxellois, requiert une décentralisation de l'administration et une déconcentration de l'exécutif, de même dans le monde des affaires est-il opportun de restituer à chaque province et à chaque commune les avantages attachés à l'existence d'entreprises commerciales et industrielles.

Le malaise réel qui se manifeste dans nos provinces, en raison de la concentration progressive à Bruxelles et des institutions paratutiques et des entreprises privées, appelle des remèdes immédiats.

Notre proposition en est un et elle trace la voie aux au-

WETSVOORSTEL

tot aanyulling van het eerste artikel
van de samengeordende wetten
op de handelsvennootschappen.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De vennootschap van koophandel, die een rechtspersoonlijkheid uitmaakt, onderscheiden van die der vennoten, heeft een plaats van vestiging die maatschappelijke zetel wordt genoemd.

Maar, terwijl voor de particulieren de wet bepaalt, dat de woonplaats van ieder *Fransman*, wat betreft de uitoefening van zijn burgerlijke rechten, in de plaats is waar hij zijn hoofdverblijf heeft (Burgerlijk Wetboek, art. 102), wordt aan de vennootschappen de vrijheid gelaten om hun maatschappelijke zetel naar hun goeddenken te vestigen.

Tot vóór enkele jaren, had dit recht nog geen aanleiding gegeven tot misbruiken. Maar, de vordeeringen van de politieke en economische centralisatie hebben veel onder vorm van vennootschap opgerichte ondernemingen er toe gebracht hun maatschappelijke zetel te Brussel te vestigen, terwijl de werkelijke zetel van de onderneming, de werkhuizen, fabrieken, exploitaties en kantoren zich in de provincie bevinden.

Die overbrenging heeft echter een schaduwzijde. Zij draagt bij tot de bloedarmoede van de provincie, en stelt voor de Brusselaars de betrekkingen open die aan de maatschappelijke zetel van de onderneming verbonden zijn.

Evenals voor het bijleggen van de over 't algemeen niet diep gaande geschillen tussen Vlamingen en Walen, of tussen inwoners van de provincie en Brussel, decentralisatie van het bestuur en deconcentratie van de uitvoerende macht vereist zijn, zo ook is het menselijk dat in de zakenwereld aan elke provincie en elke gemeente de voordelen worden teruggegeven die voortvloeien uit het bestaan van handels- en rijverheidsondernemingen.

De werkelijke malaise die in onze provinciën heert, wegens de toenemende concentratie te Brussel én van de para-statale instellingen én van de private ondernemingen, eist dat onmiddellijk maatregelen worden genomen.

Ons voorstel is één daarvan en wijst de weg aan de

tres réformes qui instaureront en Belgique un sain provincialisme et un heureux développement des pouvoirs locaux.

andere hervormingen die in België opnieuw een gezond provincialisme en een gelukkige ontwikkeling van de plaatselijke besturen zullen invoeren.

M. PHILIPPART.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Il est ajouté à l'article premier des lois coordonnées sur les sociétés commerciales :

Elles ont leur siège social, de droit, là où se trouve leur principal établissement en Belgique.

ART. 2.

Dans les sociétés existantes lors de la promulgation de la présente loi, les associés indéfiniment responsables de la société en nom collectif ou en commandite simple, les gérants de la société coopérative ou de la société de personnes à responsabilité limitée et le conseil d'administration de la société anonyme ou en commandite par actions ont pouvoirs pour mettre les statuts en concordance avec la prescription de l'article premier. Ils disposeront à cet effet d'un délai de trois mois.

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

Aan het eerste artikel der samengeordende wetten op de handelsvennootschappen wordt toegevoegd wat volgt :

Hun maatschappelijke zetel bevindt zich rechtens waar zij in België hun hoofdzetel hebben.

ART. 2.

In de vennootschappen die bestaan op het ogenblik van de bekendmaking van deze wet, zijn de onbeperkt verantwoordelijke vennooten van de vennootschap onder gemeenschappelijke naam of van de vennootschap bij wijze van eenvoudige geldschieting, de zaakvoerders van de coöperatieve vennootschap of van de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid en de raad van beheer van de naamloze vennootschap of van de vennootschap bij wijze van geldschieting op aandelen, bevoegd om de statuten in overeenstemming te brengen met wat bij het eerste artikel wordt voorgeschreven. Te dien einde beschikken zij over een termijn van drie maanden.

M. PHILIPPART,
Th. LEFÈVRE,
G. GILLES de PELICHY,
H. WILLOT,
A. DEQUAE.